

Zoologická zahrada Ústí nad Labem

příspěvková organizace

Drážďanská 23, 400 07 Ústí nad Labem

STANOVISKO

Zoologické zahrady Ústí nad Labem, příspěvkové organizace k provedené kontrole hospodaření a kontrolním zjištěním

V Zoologické zahradě Ústí nad Labem, příspěvkové organizaci (dále jen „Zoo“), byla provedena kontrola hospodaření. Kontrolní skupina vedená vedoucí kontrolní skupiny paní Ivanou Černou dospěla ke kontrolním zjištěním, proti kterým Zoo podala námitky. Tyto námitky byly zamítnuty. Zoo má zájem se k provedené kontrole a kontrolním zjištěním vyjádřit a jako příspěvková organizace poskytnout informace zřizovateli a rovněž veřejnosti.

1. KONTROLA A JEJÍ PRŮBĚH

Kontrola byla zahájena dne 25.9.2019 a byla ukončena dne 28.5.2020, trvala tedy **8 měsíců**. Protokol o kontrole byl vyhotoven 8.6.2020 a doručen Zoo dne 11.6.2020. Kontrolní protokol obsahoval 26 stran a byl doplněný 200 stranami příloh, celkem měl tedy **226 stran**.

Kontrolní skupina stanovila Zoo **nejkratší možnou lhůtu pro námitky** v délce pouhých 15 (tj. 11 pracovních) dní. Kratší lhůtu kontrolní skupina podle zákona ani stanovit nemohla, delší naopak stanovit mohla.¹ Účelem námitek přitom má být možnost kontrolované osoby uvést potřebné skutečnosti, a tím přispět k **co nejsprávnějším a nejúplnějším kontrolním zjištěním**. Je zjevné, že tato krátká lhůta eliminovala možnost Zoo uvést veškeré potřebné skutečnosti. Zoo proto požádala o prodloužení této lhůty, avšak této **žádosti nebylo vyhověno**. Zoo vynaložila veškeré úsilí, aby námitky v co nejlepší kvalitě podala, což v rozsahu 89 stran učinila dne 26.6.2020.

O (ne)objektivnosti kontroly svědčí to, že lhůta pro vyřízení námitek pro kontrolní orgán byla naopak **prodloužena z 30 na 60 dní**, a to z důvodu rozsáhlosti a složitosti. Kontrolní orgán navíc informoval Zoo o prodloužení lhůty pro vyřízení námitek až dne 28.7.2020, tedy více než 30 dnů po doručení námitek a v době, kdy Zoo již očekávala doručení vyřízení námitek.

1.1. REZIGNACE KONTROLNÍ SKUPINY NA POVINNOST OPATŘIT PRAVDIVÁ A ÚPLNÁ ZJIŠTĚNÍ

Kontrolní skupina měla povinnost dostat zásadě materiální pravdy, tedy postupovat tak, aby byl v potřebném rozsahu zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.² Jinými slovy kontrolní skupina byla povinna při kontrole postupovat objektivně, zjistit skutečnosti ve prospěch i neprospěch kontrolované osoby a dospět ke **správným a úplným kontrolním zjištěním**.

Tato námitka Zoo byla zamítnuta s odůvodněním, že „*Námitka není důvodná, neboť kontrolní orgán nerezignoval na došetření věci. V této ani v jiné části Protokolu kontrolní skupina netvrdí, že jde o komplexní informaci o daném problému. Naopak uvádí pouze namátkově zjištěné případy a nikoli všechny souvislosti.*“.

Zoo setrvává na svém stanovisku o tom, že uplatnění zásady materiální pravdy se na provádění kontroly vztahuje a postup kontrolní skupiny, která na uplatnění této zásady výslovně rezignovala, považuje za nesprávný a některá kontrolní zjištění za nesprávná či neúplná.

¹ § 13 odst. 1 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolního řádu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“)

² § 28 kontrolního řádu ve spojení s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)

1.2. NESPRÁVNÝ ÚŘEDNÍ POSTUP PŘI PROVÁDĚNÍ KONTROLY

V pověření ke kontrole bylo oprávnění kontrolujících tajemníkem Magistrátu města Ústí nad Labem vymezeno kontrolovaným obdobím rokem **2018–2019**. Kontrolní skupina při provádění kontroly kontrolovala období **2019–2020** a v některých případech i rok **2017** a 2018, což je výslovně uvedeno v protokolu o kontrole. Kontrolní skupina v průběhu kontroly nepředložila Zoo pověření, které by rozšířilo její oprávnění k provádění kontroly v rozsahu let 2017 a 2020.

Tato námitka Zoo byla zamítnuta s odůvodněním, že „[...] kontrolující rozhoduje, co je nezbytné“ a „Je nutné obecně připustit, že zřizovatel má právo na jakoukoliv kontrolu. Oprávnění k takové kontrole je dáno již postavením obce jako zřizovatele příspěvkové organizace, [...]“.

Zoo považuje takový výklad za nesprávný z právního hlediska (veřejný subjekt může činit jen to, co má výslovně dovoleno) i z hlediska logiky (pověření tajemníkem by nemělo význam, kdyby jej kontrolní skupina nebyla povinna respektovat). Zoo setrvává na svém stanovisku³, že kontrolní skupina porušila legalitu kontroly a dopustila se při kontrole nesprávného úředního postupu.

1.3. DALŠÍ NÁMITKY ZOO KE KONTROLE

Vzhledem ke skutečnosti, že kontrolní skupina po vyhotovení protokolu o kontrole provedla dne 25.8.2020 dodatečné šetření, podle názoru Zoo porušila zákon⁴, když nevytvořila dodatek protokolu o kontrole, a zbavila tak Zoo práva podat příslušné námitky. Zoo v této věci dne 18.9.2020 podala stížnost o podezření z porušení zákona ze strany kontrolní skupiny.

Zoo má k provedené kontrole, kontrolním zjištěním i vyřízení námitek další námitky, např. absence uvedení právních předpisů, které měly být v případě jednotlivých kontrolních zjištění porušeny⁵; tyto námitky však vzhledem k rozsahu tohoto stanoviska nerozvádí do detailu, přičemž řadu z nich uvedla již v námitkách proti kontrolním zjištěním a na těchto námitkách Zoo nadále setrvává.

2. PÉČE ŘÁDNÉHO HOSPODÁŘE

Přestože lze provedené kontrole i jejím kontrolním zjištěním důvodně vytýkat nedostatky, Zoo vždy měla a má zájem **postupovat s péčí řádného hospodáře**, a proto kontrolní zjištění bez zbytečného odkladu analyzovala.

Na základě této analýzy Zoo rozdělila kontrolní zjištění do 4 skupin, a to nesprávná kontrolní zjištění, bagatelní kontrolní zjištění, kontrolní zjištění vyžadující nápravu nesrovnalostí nebo přijetí preventivních opatření do budoucna a obsoletní kontrolní zjištění, která ke dni skončení

³ Nestanoví-li kontrolní řád jinak, postupuje se při kontrole podle správního řádu. Správní orgán je povinen uplatňovat svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena (§ 28 kontrolního řádu ve spojení s § 2 odst. 2 správního řádu).

⁴ § 21 odst. 2 kontrolního řádu

⁵ **Kontrolní zjištění v protokole o kontrole musí vždy obsahovat označení právních předpisů, které byly porušeny (§ 12 odst. 1 písm. h) kontrolního řádu).** Kontrolní skupina si byla této skutečnosti vědoma, a proto u celé řady kontrolních zjištění řádně uvedla právní předpis, který měl být údajně porušen, avšak nepostupovala důsledně a řada kontrolních zjištění tuto obligatorní náležitost postrádá, a tím je zatížena vadou. Tento zákonný požadavek není samoúčelný, jelikož jinak by takové kontrolní zjištění bylo nepřezkoumatelné. Tato námitka Zoo byla zamítnuta s odůvodněním, že „[...] kontrolní orgán při kontrole postupoval v souladu se zvláštními předpisy, nelze Vaše vyjádření o kogentní normě akceptovat. Kontrolní řád je obecný předpis a zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole je k němu předpisem zvláštním. Tzn., stanoví-li zákon o finanční kontrole odlišná pravidla kontroly, pak mají přednost před obecným předpisem, tj. kontrolním řádem.“. Ve vypořádání námítky však není uveden žádný odkaz na zákonné ustanovení zvláštního právního předpisu, které by zprošťovalo kontrolní skupinu povinnosti u kontrolních zjištěním uvádět označení právních předpisů, které měly být porušeny. **Zoo setrvává na stanovisku o tom, že obligatorní náležitosti kontrolních zjištění jsou stanoveny zákonem, kontrolní skupina se od zákona nemůže odchýlit a kontrolní zjištění mají obsahovat označení právních předpisů, které měly být porušeny, což se důsledně nestalo.**

kontroly byla již napravena, ale přesto jsou v protokolu o kontrole stále evidována jako pochybení. Příklady takových kontrolních zjištění Zoo popisuje dále.

2.1. PŘÍKLADY NESPRÁVNÝCH KONTROLNÍCH ZJIŠTĚNÍ

Kontrolní skupina vytýká Zoo, že nepostupovala v souladu se zákonem⁶ tím, že při výplatě odměny z DPP za období září 2019 byla výplata této odměny převedena na účet zaměstnance až dne 6. 11. 2019. Kontrolní skupina však zaměnila plat a odměnu z DPP. Na odměňování z DPP se pravidla o platu nevztahují⁷. **Kontrolní skupina přehlédla, že Zoo si může se zaměstnancem dohodnout výplatu odměny až po dokončení a odevzdání práce (tedy nikoliv nutně v měsíčních intervalech, jako je tomu u platu).**⁸

Kontrolní skupina vytýká Zoo, že se její externí spolupracovník (příkazník) za červen 2019 dopustil zřejmé chyby v psaní (překlepu) u data splatnosti na faktuře, kde uvedl 22.6.2019 namísto 22.7.2019. **Vytýkaný překlep zakládá nedůslednost příkazníka, nikoliv pochybení Zoo.** Zoo fakturu proplatila v souladu se smluvním ujednáním a zákonem, což potvrzuje i kontrolní skupina. Kontrolní skupina vytýká Zoo, že provedenou mimořádnou inventurou materiálu (dřevo), zakoupeného pro stavbu pergoly u horního vstupu do Zoo (vyjma materiálu, který byl proložen, tzv. „proklady“), bylo kontrolní skupinou zjištěno manko ve výši 20.506,70 Kč. **Vytýkané manko neexistuje, jelikož dřevo bylo prokazatelně použito na stavbu přístřešků a opravy v jednotlivých expozicích a zbývající OSB desky jsou uloženy v garáži pro ochranu před povětrnostními vlivy.** Zástupci Zoo byli přítomni tomu, kdy při kontrole byl veškerý materiál fyzicky přepočítán, tato skutečnost však v protokolu o kontrole chybí, a proto je toto kontrolní zjištění zjevně nesprávné.

2.2. PŘÍKLADY BAGATELNÍCH KONTROLNÍCH ZJIŠTĚNÍ

Kontrolní skupina Zoo vytýká, že zaměstnancem nebyla vrácena nevyúčtovaná záloha do 10 pracovních dnů po dni ukončení pracovní cesty. Pracovní cesta byla ukončena dne 29.3.2019, poskytnutá záloha byla zúčtována dne 24.4.2019, tj. o 6 pracovních dní později. Zoo upozornila zaměstnance a záloha byla beze zbytku vyúčtována. **Zavedený mechanismus Zoo spočívající v upozornění zaměstnance vedl k řádnému splnění povinnosti a je dostačující.**

Podobné stanovisko má Zoo rovněž k proplacení parkovného 90 Kč, když tento parkovací lístek byl prokazatelně z místa pracovní cesty zaměstnance, bohužel neobsahoval datum. **Zaměstnanec však těžko mohl ovlivnit, zda bude parkovací lístek označen datem, a bylo by nepřiměřeno tvrdé po zaměstnanci požadovat, aby v takovém případě za zaměstnavatele parkovné zaplatil.**

Podobně kontrolní skupina vytýká Zoo, že když jel ředitel Zoo na pracovní cestu z Plzně do Prahy, díky časové úspoře se mohl zastavit vyřídit pracovní záležitosti v Protivíně. Kontrolní skupina konstatuje, že toto není možné, jelikož ředitel si může sám sobě nařídit pracovní cestu jediné v předstihu a jediné písemně takový výklad pravidel však Zoo považuje za přepjatě formalistický až absurdní. **Naopak operativní rozhodnutí ředitele Zoo díky časovým možnostem dané pracovní cesty vedl k efektivnímu nakládání s finančními prostředky, tj. vyřízení místně souvisejících záležitostí během jedné pracovní cesty (za jedny cestovní náklady), což je z hlediska hospodaření podstatné.**

⁶ § 141 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“)

⁷ § 77 odst. 2 písm. h) zákoníku práce

⁸ § 144 zákoníku práce

2.3. PŘÍKLADY NÁPRAVNÝCH A PREVENTIVNÍCH OPATŘENÍ

Kontrolní skupina Zoo důvodně vytkla, že zaměstnanci za květen 2019 namísto 9.990 Kč vyplatila zálohu ve výši 8.880 Kč, u které Zoo neprovedla vyúčtování. Zaměstnanci nebyla proplacena částka ve výši 1.110 Kč, na kterou měl dle dodatečně předloženého pracovního výkazu nárok. **Zoo dne 22.6.2020 provedla nápravu tohoto pochybení, zaměstnanci byla dlužná částka doplacena a ředitel Zoo upozornil zaměstnance, že musí přijmout preventivní opatření, např. poznámkový aparát, aby po vyplacení záloh byly veškeré následné finanční nároky zaměstnanců řádně doplacený.**

Kontrolní skupina Zoo důvodně vytkla, že rámcová objednávka č. „2018/097li“ byla organizací vystavena na celkovou částku 30.000 Kč a dodavatelem bylo celkem fakturováno 136.343 Kč. Důslednou kontrolou Zoo bylo zjištěno, že faktura ve výši 92.587 Kč byla formálně chybně k této objednávce přiřazena, věcně však do tohoto součtu nepatří, jelikož se jednalo o opravu související s havárií vody, která nebyla předvídatelná, a v průběhu odstraňování havárie byl nakupován materiál tak, jak pokračovaly urgentní práce, aby se předešlo škodám na majetku Zoo. **Ředitel Zoo upozornil zaměstnance, že dojde-li k havárii, k jejímuž odstranění se nakupuje zboží nebo poptávají služby, není možné takové faktury evidovat pod rámcovými smlouvami běžných provozních výdajů, o to více, pokud překračují limit takové rámcové objednávky, ale je nutné je evidovat zvlášť.**

Kontrolní skupina Zoo důvodně vytkla, že nezveřejnila smlouvu o veterinární péči v registru smluv, přestože hodnota plnění na základě této smlouvy v konečném důsledku překročila výši 50.000 Kč bez DPH. **Zoo dne 24.8.2020 provedla nápravu, sjednala s veterinářem dohodu o narovnání a tuto dohodu řádně zveřejnila v registru smluv. Ředitel Zoo dále upozornil zaměstnance, že je nezbytné soustavně sledovat nakupované zboží a přijímané služby a prověřovat povinnost zveřejnit smlouvu v registru smluv, přičemž v případě pochybností, zda plnění překročí hranici 50.000 Kč + DPH, zákon umožňuje smlouvu zveřejnit v registru smluv preventivně (dobrovolně).**

2.4. PŘÍKLADY OBSOLETNÍCH KONTROLNÍCH ZJIŠTĚNÍ

Kontrolní skupina Zoo vytýká, že její ředitel nebyl oprávněn uzavřít smlouvu na právní služby ve výši 300.000 Kč, když částka odsouhlasená náměstkyní primátora byla ve výši 299.000 Kč. Tato smlouva však byla změněna dodatkem, ve kterém byla částka změněna z 300.000 Kč na 299.000 Kč, a to před skončením kontroly. Navíc **nedošlo k vynaložení finančních prostředků nad rámec odsouhlasený zřizovatelem**, což je z hlediska finanční kontroly (nakládání s veřejnými prostředky) podstatné. Zoo toto **kontrolní zjištění** považuje za obsoletní a již **k datu skončení kontroly bylo napraveno.**

Kontrolní skupina Zoo vytýká, že přijaté faktury za právní služby nebyly do srpna 2019 opatřovány razítkem.⁹ Tato nesrovnalost byla **napravena dokonce před zahájením kontroly**, a proto Zoo toto **kontrolní zjištění** považuje za obsoletní, jelikož **k datu skončení kontroly bylo již napraveno.**

Kontrolní skupina Zoo vytýká, že nezabezpečila vyhlášení výběrového řízení na úklidové služby. **Zoo ve významném předstihu před skončením kontroly měla zabezpečeno vyhlášení výběrového řízení.** Řádné výběrové řízení nevedlo ke změně dodavatele a potvrdilo, že dosavadní dodavatel byl pro Zoo nejvhodnější dodavatel, což je z hlediska hospodaření podstatné. Zoo toto **kontrolní zjištění** považuje za obsoletní a již **k datu skončení kontroly bylo napraveno.**

⁹ Čl. 3 bodu 1 písm. b) a c) Směrnice č. 4/2016 Spisový a skartační řád

Zoologická zahrada Ústí nad Labem

příspěvková organizace

Drážďanská 23, 400 07 Ústí nad Labem

3. STANOVISKO K HOSPODAŘENÍ ZOO

Zoo považuje za podstatné vyzdvihnout, že ani jedno kontrolní zjištění neuvádí pochybení spočívající v porušení povinnosti při správě cizího majetku či obdobného závažného protiprávního jednání. Naopak u řady kontrolních zjištění je dokonce výslovně uvedeno, že dané zjištění nemá zpochybnit účelnost vynaložených prostředků, např. „*K Vámi uvedenému pojmu "vytknuté platby" sdělujeme: Kontrola NEROZPORUJE potřebu a výkon fakturovaných služeb, ale poukazuje na neúplnost účetních dokumentů, které je organizace povinna vyhotovovat v rámci svého vnitřního kontrolního systému.*“

Jménem celého pracovního týmu Zoo zaručuji, že se z prostředků Zoo nikdo neoprávněně neobohacuje, veškeré finanční prostředky jsou vynakládány toliko na chov a péči o zvířata a další provozní výdaje Zoo s cílem dosáhnout co nejlepší hospodárnosti, účelnosti a efektivity. Vedení Zoo, její současní zaměstnanci a ostatní spolupracovníci věnují veškeré své úsilí řádnému chovu a péči o zvířata i ostatním provozním povinnostem včetně těch administrativních a formálních. Tuto zásadní skutečnost by neměla zastínit kontrolní zjištění, která mají ohromit zejména svým počtem, o to méně však správností a úplností. Pokud se v činnosti Zoo vyskytnou jakékoliv nesrovnalosti, byť i jen formální, pracujeme na jejich nápravě a přijímáme opatření k tomu, aby se jejich výskyt v budoucnu neopakoval.

V Ústí nad Labem dne 18.9.2020

Ing. Roman Končel, ředitel

Zoologické zahrady Ústí nad Labem, příspěvková organizace